

► Economie

DSO / Strategie, Externe betrekkingen, Portfoliomanagement en Onderzoek

SEPO verbindt en adviseert met portefeuille overstijgende blik over de beleidsthema's van DSO. Het team Onderzoek verzamelt en ontsluit de benodigde informatie en kennis, monitort relevante ontwikkelingen, evalueert beleidsmaatregelen en adviseert hierover voor de DSO-vakgebieden.

Oktober 2022

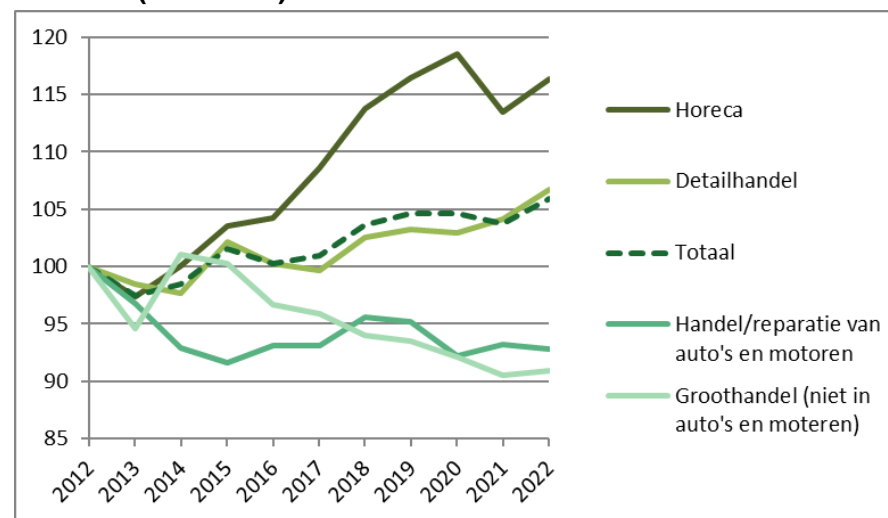
Ontwikkeling Haagse (groot)handel en horeca

De Werkgelegenheidsmonitor 2022 beschrijft de ontwikkeling van de werkgelegenheid in Den Haag in de periode 2000-2022 op hoofdlijnen. Deze kenniswijzer gaat dieper in op de ontwikkelingen in de sector (groot)handel en horeca. Deze sector is recent door de contactbeperkende maatregelen in het kader van de coronacrisis zwaar geraakt. De gevolgen voor de werkgelegenheid worden in deze Kenniswijzer zichtbaar.

Horeca weer gegroeid na forse krimp in 2020, detailhandel groeit licht door

De Haagse (groot)handel en horeca telt op 1 januari 2022 46.310 banen. De sector is de laatste tien jaar met 6% gegroeid met een kleine dip in 2020 als gevolg van de coronacrisis. Wel zijn er grote verschillen in ontwikkeling te zien naar branche.

Figuur 1. Ontwikkeling banen in (groot)handel en horeca naar branche (2012=100)

Bron: Werkgelegenheidsregister Haaglanden, bewerking SEPO

Horeca (logiesverstrekking, eet- en drinkgelegenheden) groeide in de periode 2013-2019 sterk, maar kromp in 2020 flink als gevolg van de coronacrisis. In 2021 is er weer sprake van groei (+3%), maar het aantal banen ligt nog onder het niveau van begin 2020.

In de Detailhandel wisselen groei en krimp elkaar af. Dat heeft onder andere te maken met de komst, faillissement en/of reorganisatie van een aantal beeldbepalende ketens (o.a. V&D, Hudson Bay, Marks & Spencer en Blokker). Het afgelopen jaar groeide het aantal banen met 3%. Deze branche heeft juist van de coronacrisis geprofiteerd, met name door een sterk groeiend aantal banen in de internet(gerelateerde)detailhandel.

De autohandel laat eveneens een wisselend beeld zien. Ten opzichte van 2012 is deze branche met 7% gekrompen. Ook het aantal banen in de groothandel is de afgelopen 10 jaar gekrompen (-9%).

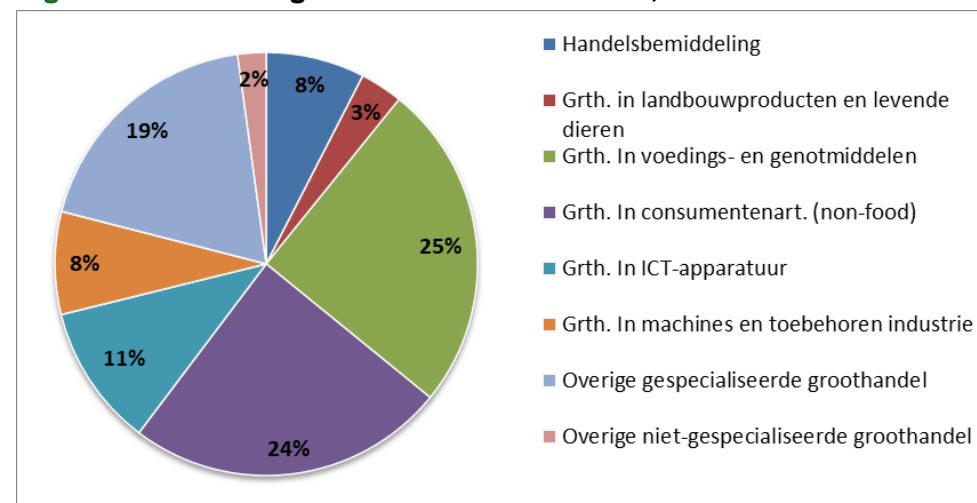
Groothandel

Begin 2022 telde de groothandel in Den Haag 1.740 vestigingen, die samen goed zijn voor 5.980 banen. De 'groothandel in voedings- en genotmiddelen' en de 'groothandel in consumenten-artikelen (non-food)' zijn de grootste branches, met een aandeel van respectievelijk 25% en 24%. Ook de 'Overige gespecialiseerde groothandel' neemt een belangrijke plaats met 19%.

Ten opzichte van de 2012 zijn er in de groothandel per saldo 10 vestigingen bijgekomen en is het aantal banen met 600 gekrompen. De veranderingen zijn vooral het gevolg van de komst en opheffing van enkele grote vestigingen. Zo vestigde Total Nederland zich in 2013 in Den Haag (goed voor ca. 200 banen) en Kuwait Petroleum vestigde zich in 2014 (130 banen). Daartegenover stond dat BHP Billiton International Metals in 2012 vertrok uit Den Haag (-200 banen) en Sligro in 2015 een vestiging sloot (-120).

De meeste groothandel-vestigingen zijn te vinden in de stadsdelen Centrum (19% van alle vestigingen) en Leidschenveen-Ypenburg (16%).

Figuur 2. Banen in groothandel naar branche, 1-1-2022

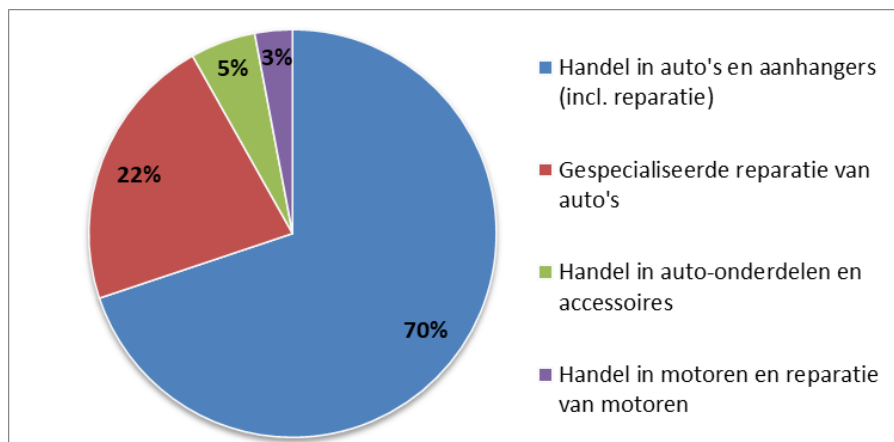
Bron: Werkgelegenheidsregister Haaglanden, bewerking SEPO

Handel in auto's, motoren en accessoires

De 'Handel in auto's en motoren' is een relatief kleine branche. Begin 2022 telt deze branche 750 vestigingen met in totaal 2.550 banen. Het gaat doorgaans om kleine vestigingen met weinig werknemers. 'Handel in auto's en aanhangers' (eventueel in combinatie met reparatie) is binnen deze sector de grootste branche met een aandeel banen van 70%. Daarna komt 'Gespecialiseerde reparatie van auto's' (22%).

Ten opzichte van de 2012 zijn er in de 'Handel van auto's en motoren' per saldo 4 vestigingen bijgekomen, maar gingen er 200 banen verloren. Gemiddeld zijn de vestigingen dus kleiner geworden.

Figuur 3. Banen in handel in auto's en motoren naar branche, 1-1-2022

Bron: Werkgelegenheidsregister Haaglanden, bewerking SEPO

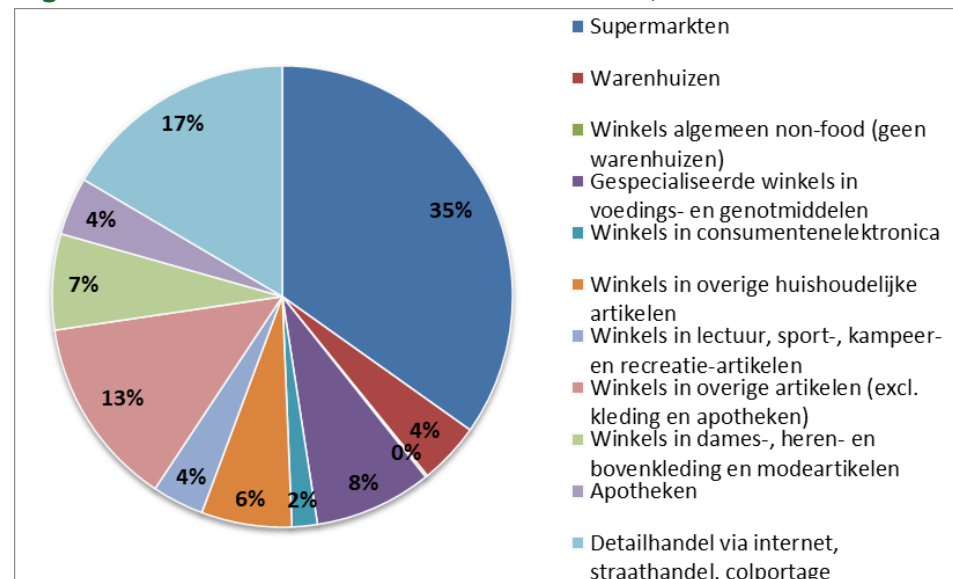
De vestigingen in 'Handel van auto's en motoren' zijn redelijk gespreid over de stad. Het aandeel is het hoogst in het stadsdeel Centrum (21%) en het laagst in Haagse Hout (4%).

Detailhandel

Begin 2022 zijn er in de Haagse detailhandel 24.470 banen. De supermarkten hebben als subcategorie binnen de detailhandel de meeste banen (9.500 banen). Ook 'Gespecialiseerde winkels in voedings- en genotmiddelen' is een relatief grote branche met 1.990

banen. Dit betekent dat food verantwoordelijk is voor bijna de helft (48%) van alle banen in de detailhandel.

Figuur 4. Banen in detailhandel naar branche, 1-1-2022

Bron: Werkgelegenheidsregister Haaglanden, bewerking SEPO

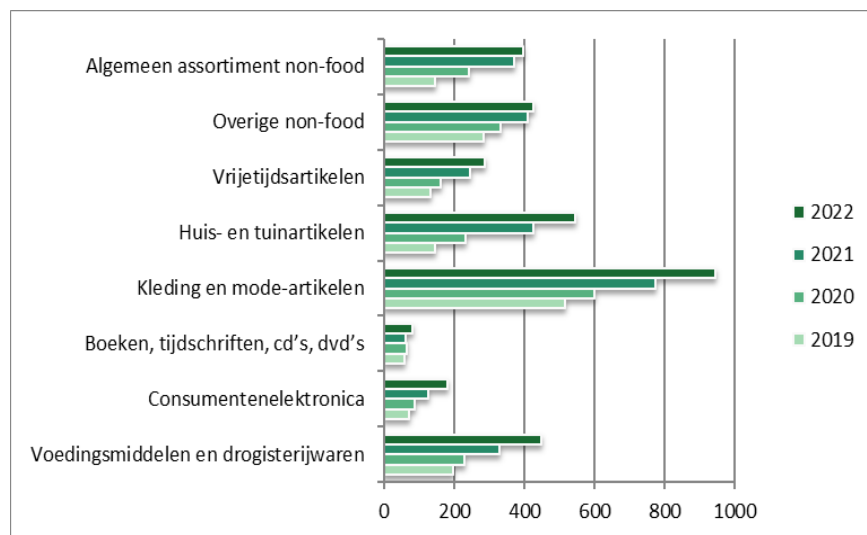
Ten opzichte van begin 2021 is het aantal banen in de detailhandel met 590 banen gegroeid (+3%). Groei was er vooral bij 'Detailhandel via internet, straathandel en colportage' (+480 banen). Krimp was er vooral bij 'Winkels in dames- en herenkleding' (-70).

Verkoop via internet

Een aparte categorie is de verkoop via internet. Begin 2022 waren er 2.390 vestigingen in deze sector met in totaal 3.300 banen. Het

gaat hierbij wel om winkels die zelf aangeven dat verkoop via internet hun belangrijkste activiteit is (SBI-code). Maar er zijn ook veel winkels waarbij dit nog als nevenactiviteit wordt beschouwd. De laatste jaren groeide het aantal banen in diverse internetbranches sterk (zie figuur 5). In 2020 bereikte de groei door de lock-downs een hoogtepunt, maar ook in 2021 hield die groei aan (+400 banen, +20% groei). De groei was het sterkst in de branche 'Boeken en tijdschriften' (+33%) en 'Voedingsmiddelen' (+32%). De meeste internetdetailhandel komt voor in de branche 'Kleding en mode'.

Figuur 5. Detailhandel via internet naar branche, aantal banen op 1 januari

Bron: Werkgelegenheidsregister Haaglanden, bewerking SEPO

¹ Begin 2022 is de nieuwe Retailmonitor verschenen.

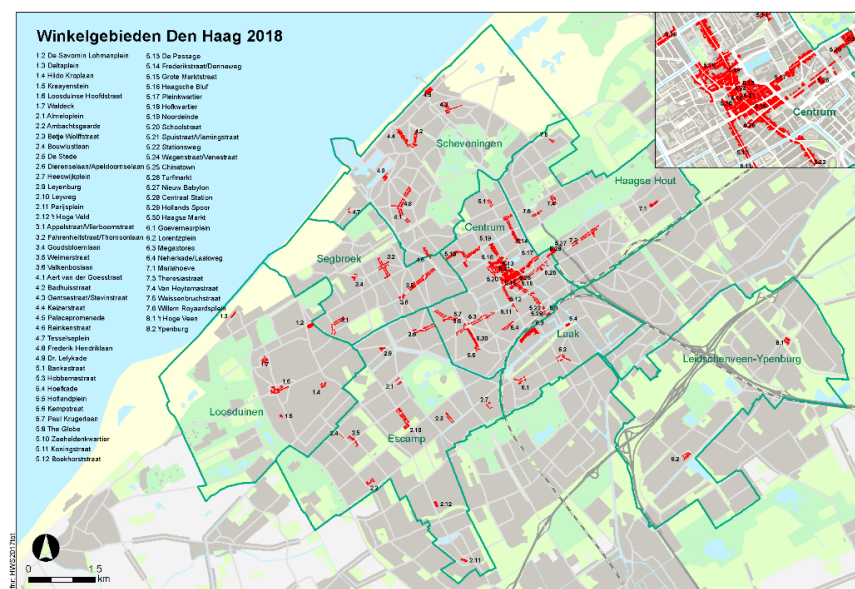
Winkelgebieden

Binnen de detailhandel neemt de Haagse binnenstad een belangrijke plaats in. Meer informatie over de binnenstad en detailhandel is te vinden in de Binnenstadsmonitor 2020¹. Naast het kernwinkelgebied in de binnenstad van Den Haag² met 4.310 detailhandelsbanen, zijn er ook andere grotere winkelgebieden. De twee belangrijkste zijn de Frederik Hendriklaan en de Leyweg met respectievelijk 830 en 540 detailhandelsbanen. Daarnaast kent Den Haag een aantal kleinere winkelgebieden. In totaal zijn er 69 winkelgebieden, waarvan er 13 samen het kernwinkelgebied Binnenstad vormen (zie figuur 6).

In de winkelgebieden zijn ook veel bedrijven gevestigd die niet tot de detailhandel horen. Zeker in het kernwinkelgebied is dat het geval. Daar komen naast de 4.310 banen in de detailhandel ook nog eens meer dan 6.480 banen voor in overige sectoren.

² Het gaat hier om het winkelgebied in de binnenstad conform hoofdwinkelstructuur, d.w.z. inclusief de Denneweg/Frederikstraat.

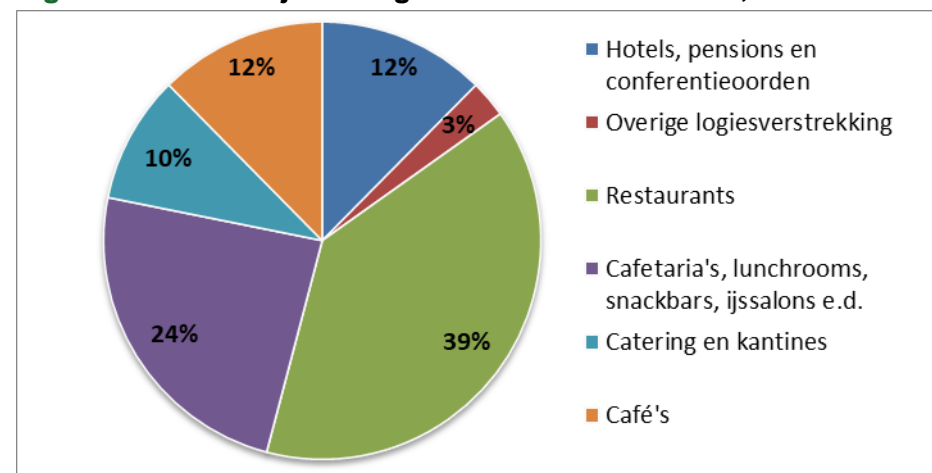
Figuur 6. Hoofdwinkelstructuur in Den Haag

Horeca

Begin 2022 telde Den Haag 2.600 vestigingen in de horecasector. Samen zijn die goed voor 12.940 banen. Uit figuur 7 blijkt dat de meeste banen te vinden zijn bij restaurants (39%) en fastservice (24%). Bij fastservice gaat het om cafetaria's, lunchroom's, snackbars, ijssalons e.d. Cafés en hotels/pensions bieden verhoudingsgewijs minder werkgelegenheid.

Figuur 7. Banen bij de Haagse horeca naar branche, 1-1-2022

Bron: Werkgelegenheidsregister Haaglanden, bewerking SEPO

Ten opzichte van 2012 is het aantal horeca vestigingen met 440 toegenomen en het aantal banen met 1.420. Deze groei deed zich vooral bij de branches fastservice (+900 banen) en eventcatering (+510 banen).

Kijken we alleen naar de ontwikkeling in de afgelopen twee jaar, dan zien we een ander beeld (zie tabel 2). Ten opzichte van begin 2020 (voor de coronacrisis) is het aantal vestigingen met 10 afgenomen en het aantal banen met 250 (-2%). De krimp deed zich vooral voor bij cafés (-280 banen) en restaurants (-260 banen). Bij eventcatering groeide daarentegen het aantal banen (+140). Deze ontwikkeling is ook te zien bij aantal vestigingen: het aantal cafés en restaurants nam sinds 2020 respectievelijk af met ca. 100 en 20, terwijl het aantal cateraars met ruim 130 toenam. De eventcaterars

bestaan dan ook voor meer dan driekwart uit eenpersoons vestigingen.

Tabel 1. Banen bij de Haagse horeca naar branche

	2020*	2022*	Ontwik.*
Logiesverstrekking totaal	1.890	1.960	70
Hotel/Hotel-restaurants	1.550	1.610	60
Verhuur van vakantiehuisjes, jeugdherbergen	290	310	20
Kampeerterreinen	50	50	0
Overige Logiesverstrekking	10	10	0
Eet- en drinkgelegenheden totaal	11.300	10.980	-320
Restaurants	5.300	5.040	-260
Cafetaria s, lunchrooms, snackbars, eetkramen e.d.	3.010	3.110	100
Eventcatering	990	1.130	140
Kantines en contractcatering	110	100	-10
Cafés	1.890	1.600	-280
Totaal Horeca	13.190	12.940	-250

Bron: Werkgelegenheidsregister Haaglanden, bewerking SEPO

*Afgeronde aantallen

Verreweg de meeste horeca-gelegenheden zijn te vinden in de stadsdelen Centrum (39% van Den Haag) en Scheveningen (18%). Het aandeel in Loosduinen, Laak, Haagse Hout en Leidschenveen-Ypbergen komt niet boven de 7% uit.

Flexibele schil

Bijna een derde van de werknemers in de (groot)handel en horeca is een inhuurkracht (31%). Het aandeel inhuurkrachten is het grootst bij Logiesverstrekking (46%). Verder heeft 13% van de werknemers een parttime baan van minder dan 12 uur per week.

Het aandeel parttimers is het grootst bij de detailhandel (16%) en eet- en drinkgelegenheden' (13%).

Tabel 2. Banen (Groot-)handel en horeca naar kenmerk (2022)

Sector	Banen	% vast	% parttime	% inhuur
Handel in en reparatie van auto's/motoren	2.540	85%	4%	11%
Groothandel (niet in auto's/motoren)	5.920	67%	5%	28%
Detailhandel	23.440	51%	16%	33%
Logiesverstrekking	1.970	46%	7%	46%
Eet- en drinkgelegenheden	10.960	56%	13%	31%
Totaal Handel en Horeca	45.820	56%	13%	31%

Bron: Werkgelegenheidsregister Haaglanden, bewerking SEPO

Verder zijn er binnen de sector 5.250 eenpersoonsvestigingen (ZZP'ers). Dat is 11% van alle banen in de (groot-)handel en horeca (iets minder dan de 18% voor de totale Haagse werkgelegenheid). De ZZP'ers zijn vooral te vinden in de detailhandel (2.660) en dan vooral via internethandel. Ten opzichte van 2020 (voor de coronacrisis) is deze laatste groep met 690 ZZP'ers gegroeid (+63%).

Verschuivingen in de stad

Uit voorgaande blijkt dat de coronacrisis relatief veel impact heeft gehad op de Haagse horeca en (groot)handel. Ten opzichte van begin 2020 (voor de uitbraak van het coronavirus) gingen er vooral banen verloren bij de eet- en drinkgelegenheden, terwijl er bij catering en detailhandel (vooral internet) banen bij kwamen. Wat heeft dat voor de geografische verdeling van de werkgelegenheid tot gevolg? De dynamiek was in het stadsdeel Centrum het grootst. Bij eet- en drinkgelegenheden gingen 260 banen verloren

maar bij logiesverstrekking kwamen 100 banen bij. Per saldo gingen er in stadsdeel Centrum 150 banen verloren. In Haagse Hout gingen de meeste banen verloren (-170), maar vooral bij de (groot)handel. Het stadsdeel Loosduinen profiteerde van de groei bij de detailhandel. In totaal kwamen daar 290 banen erbij. Ook Scheveningen, Escamp en Leidschenveen-Ypenburg profiteerden van deze groei. Maar in Scheveningen verdwenen er wel banen bij eet- en drinkgelegenheden en logiesverstrekking, waardoor per saldo de groei beperkt was.

De werkgelegenheidsmonitor 2022 is te vinden op Den Haag in Cijfers

Meer informatie in Den Haag in Cijfers

Meer informatie, feiten en cijfers, en rapportages over Den Haag zijn te vinden via Den Haag in Cijfers. Cijfers op buurt- wijk- en stadsdeelniveau zijn ook in verschillende presentatievormen (tabellen, grafieken, kaarten) te raadplegen op internet via Den Haag in Cijfers, dé bron voor statistische informatie over de gemeente Den Haag.

Den Haag in Cijfers is te raadplegen via www.denhaag.incijfers.nl.

COLOFON

Uitgave

Gemeente Den Haag
DSO / SEPO - Onderzoek
oktober 2022

Inlichtingen

DSO / SEPO - Onderzoek
Henk van Andel, Carla Rothuizen(06-22197842 / carla.rothuizen@denhaag.nl)

De dienst Stedelijke Ontwikkeling aanvaardt geen enkele aansprakelijkheid inzake het gebruik en toepassing van de gepresenteerde gegevens. Afwijkingen in absolute aantallen en percentages kunnen veroorzaakt worden door afrondingen. Bij gebruik van cijfers is bronvermelding verplicht.